

**Оперативна інформація щодо фітосанітарного стану
сільськогосподарських рослин в господарствах Херсонської області
станом на 03.07.2026**

Озима пшениця – повна стиглість, збирання.

Озимий ячмінь – збирання.

Озимий ріпак – досягання насіння та збирання.

Ярий ячмінь – повна стиглість.

Горох – дозрівання стручків.

Соняшник – поява суцвіть.

Кукурудза – 8 - 10 листки, викидання волоті.

Картопля – дозрівання.

Овочеві (присадибна ділянка): огірок (посівні) – цвітіння, перший вибірковий збір; капуста – технічна стиглість; томати (розсадні) – бланжева стиглість.

Плодові дерева: – досягання плодів.

Виноград – плодоутворення.

За даними Херсонського обласного центру з гідрометеорології у звітному періоді на Херсонщині суху та спекотну погоду визначало поле підвищеного тиску.

Середня декадна температура повітря за III декаду червня становила +25,1-25,5°, що на 3,0-3,6° вище кліматичної норми (1991-2020 рр.).

Максимальна температура повітря підвищувалась у тепліші дні до 36-37° тепла.

Мінімальна температура повітря знижувалась у холодніші ночі до +16-18° тепла.

Поверхня ґрунту в денні години нагрівалась до +60-66°, в нічні години охолоджувалась до +12-14°.

Середня декадна температура ґрунту на глибині 10 см становила +28°.

Опади проходили у вигляді короткочасних зливових грозових дощів та розподілялись по території нерівномірно. Кількість їх склала 0,1-1,0 мм (0-5% декадної норми).

Середній дефіцит вологості повітря склав 14 мм (норма 9 мм).

Середня відносна вологість повітря становила 48-53%. Упродовж трьох днів в денні години відмічалось її зниження до 30% і нижче.

Вітер переважав північного напрямку. Максимальна його швидкість досягала 11-13 м/с.

Агрометеорологічні умови протягом декади складались задовільно. Поєднання високих температур повітря та ґрунту, суховіїв та низької вологості негативно позначилось на розвитку пізніх культур та впливало на виникнення та поширення повітряно-ґрунтової посухи. Вологозабезпечення посівів знизилось до незадовільних показників.

На неугіддях, покинутих землях, узбіччях доріг, пасовищах за середньої чисельності 1,0-5,0 екз./м², максимально - 10 екз./м² триває живлення личинок

саранових нестадних видів (кобилка блакитнокрила, кобилка темнокрила, хрестовичка мала, кобилка чорносмугаста) та личинок італійського пруса, сарани марокканської, перелітної (азіатської) сарани за середньої чисельності 0,5-1 екз./м², максимально в осередках 3,0 екз./м². За віковим складом переважають личинки IV –V віків, розпочалось окрилення саранових (12%). Заселено 100% обстежених площ місць резервації. Протягом липня буде продовжуватися харчування личинок саранових та перехід їх у старші віки.

Станом на 02.07.2026 нових осередків поширення сарани перелітної не виявлено, подекуди місцями на оброблених ділянках ще спостерігається наявність шкідника за чисельністю 1-3 екз./м².

На неугіддях з квітучою рослинністю, узбіччях доріг, в крайових смугах просапних, овочевих та багаторічних травах продовжується слабкий літ та розпочалась яйцекладка II покоління лучного метелика. Чисельність метеликів складає від 1 до 2 екземплярів на 10 кроків.

Погодні умови не сприяють масовому розвитку і поширенню лучного метелика. На даний момент пошкоджень сільськогосподарських культур не виявлено, але у разі сприятливих агрокліматичних умов можливе утворення осередків високої чисельності і шкідливості гусениць лучного метелика II покоління.

Гусениці *озимої совки* I покоління старших продовжують шкодити посівам просапних та овочевих культур, особливо у приватному секторі. Заселено 35% площ овочів, 20% площ соняшника, за середньої чисельності 0,5-0,7 гус./м², максимально 2 екз./м². Пошкоджено у середньому 3-5% рослин.

Гусениці *листогризучих совок – капустяної, совки – гамми, бавовникової, помідорної, люцернової* та інших продовжують харчування у першу чергу на неугіддях та у посівах *просапних, овочевих культур*. Гусеницями різних віків заселено до 30% обстежуваних площ, пошкоджено від 3% до 5% рослин, середня чисельність складає 0,5-1,0 екз./м² максимум 2,0 екз./м².

Триває літ, яйцекладка, відродження гусениць *стебловий (кукурудзяний) метелик*. Середня чисельність імаго 1-2 екз. на світло пастку за ніч, заселеність рослин кукурудзи яйцекладками становить 5-23% з чисельністю 2-15 яєць на кожну, чисельність гусениць становить 0,2-0,5, максимум 1,0 екз./рослину при заселенні 1-2% рослин, максимально 3% рослин.

Висока температура повітря та низька вологість не сприяють розвитку шкідника.

У звітному періоді продовжувалось пошкодження зерна в колосках личинками *клопа шкідливої черепашки*. Шкідником заселено 35% площ, заселено та пошкоджено 5-10% рослин, середня чисельність личинок становить 0,5-1,6 екз./м², максимально 3,0 екз./м² – на необроблених полях. Личинки клопа – черепашки продовжують перетворюватися на дорослих клопів нового покоління, вже окрилось 10% клопів.

Триває живлення на колосках хлібного жука, заселено 27% обстежених площ, у середньому - 1% колосків, максимально – 3%, за середньої чисельності від 0,5-1,5 екз/м² максимально в осередках до 2,0 екз/м².

На посівах зернових колосових культур шкодять імаго **хлібного туруна (жужелиці)**. Заселено 25% обстежених площ, у середньому - 2% колосків за середньої чисельності 1 екз/колос, максимально – 3 екз/колос.

Септоріозом колосу уражено 10% обстежених площ посіву озимої пшениці та 15% озимого ячменю, у середньому - 1% колосків, максимально – 2%. Розвиток хвороби – 1%.

У посівах кукурудзи триває шкодочинність **хлібних блішок**, заселено до 50% площ, у середньому - 2% рослин за середньої чисельності 1,0 екз./м².

На рослинах соняшнику, за чисельності 1 колонія на гектар, продовжують шкодити **геліхризові попелиці**, якими заселено та пошкоджено від 5% до 10% рослин, на 30% обстежуваних площ.

На крайових смугах посівів соняшнику спостерігається шкодочинність **павутинного кліща**. Заселено 10% площ посівів та 2% рослин за середньої чисельності 2-4 екз./лист.

Також відмічено пошкодження рослин соняшнику **тютюновими трипсами**, чисельність яких коливається на окремих полях від 2 до 5 екз. на рослину при заселенні 5% рослин, 25% площ.

Продовжується літ, відкладання яєць та відродження гусениць **соняшникової вогнівки**. Заселено до 4% обстеженої площі, пошкоджено до 1-2% рослин, середня чисельність шкідника – 0,4 екз/рослину.

Несправжньою борошністою россою (пероноспорозом) уражено до 5% рослин на 10% обстежуваних площ, розвиток хвороби 1%.

У приватному секторі на рослинах картоплі та томатів триває шкодочинність **колорадського жука**. Шкідником заселено 100% площ, заселено та пошкоджено у середньому 8% рослин. Середня чисельність личинок становить 3 лич./кущ, максимально 10 лич./кущ при заселенні 30% кущів.

Попелицями заселено від 10 до 15% рослин. Чисельність складає 1 колонія на рослину.

Гусеницями **капустяної совки** першого покоління, заселено до 3% рослин, 35% площ, середня чисельність 1,0 гусениць/рослину, максимально 2,0 гусениць/рослину.

Капустяною міллю заселено 1–5% рослин з чисельністю 2–4 гусениць на рослину.

Білокрилкою заселено до 35% обстежених площ капусти, у середньому – 3% рослин, максимально 5% рослин, за середньої чисельності 5 екз./роsl., максимально – 15 екз./роsl.

На **баштанних культурах** триває живлення **трипсів** та **попелиць**, середня чисельність 1,0 екз./рослину, максимально до 3 екз./рослину, пошкоджено 2-5% рослин. 5% рослин баштанних культур на 10% обстежених площ заселені **звичайним павутинним кліщем**.

Фітофторозом та альтернаріозом уражено 15% обстежених площ картоплі та томатів, у середньому - 1% рослин, максимально - 3%, розвиток хвороби – 1,5%.

Рослини баштанних культур уражені **антракнозом** на 10% обстеженої площі, уражено 3% рослин в слабкому ступені.

Триває літ метеликів **білана капустиного**, на 10 кроків в осередках злітає 2-5 штук.

Скрізь у приватному секторі томати за чисельності 0,5-0,7 екз/м² пошкоджують гусениці **совок (городньої, бавовникової, карадрини)**.

У **садах** триває шкодочинність гусениць **яблуневої та сливової плодожерки** I покоління. Пошкоджені плоди виявлено на 38% дерев. Із обстежених 100 плодів у приватному секторі пошкоджено у середньому 2%, максимально – 5% із 1 гус./плід.

Одночасно спостерігається заляльковування гусениць, відмічено початок льоту II покоління яблуневої плодожерки. Чіткої грані між першим і другим поколінням не буде, одне покоління буде накладатися на друге. Поодинокі метелики яблуневої та інших плодожерок літають постійно.

На пізніх сортах вишні триває шкодочинність личинок **вишневої мухи**. Пошкоджені плоди виявлено на 15% дерев. Пошкоджено у середньому 6% плодів, максимально – 12%, із 1 лич./плід, максимально – 2.

Личинками **каліфорнійської щитівки** заселено 35% дерев, середня чисельність личинок становить 0,1 лич./п.м.г., максимально – 1. Пошкоджено у середньому поодинокі плоди, максимально -1%.

У плодівих садах триває шкодочинність нових поколінь кліщів: червоного плодового, бурого та глодового. У незахищених садах приватного сектору кліщами заселено до 50% дерев. Середня чисельність становить: червоного -2,3 екз./лист, бурого - 1,2 екз./лист, глодового - 1,0 екз./лист. Пошкоджено у середньому 1% листя, максимально – 2%.

Триває заселення листя дерев **попелицями**. **Зеленою яблуневою попелицею** заселено 60% дерев. Личинки пошкодили у середньому 1,5% листя, максимально - 2%, середня чисельність - 1 кол./лист, максимально -2. Личинки **вишневої попелиці** шкодять на 55% дерев. Заселено та пошкоджено 1,2% листя, максимально – 2%, середня чисельність - 1 кол./лист, максимально -2. **Сливова попелиця** заселила 30% дерев, у середньому - 4% листя, максимально - 7%, середня чисельність - 1 кол./лист, максимально - 2.

Триває живлення личинок **яблуневої листоблішки (медяницею)**. Заселено 10% дерев, пошкоджено у середньому 3% листя, максимально – 6%. Середня чисельність становить 2 лич./лист, максимально – 3.

Триває літ метеликів та відкладання яєць **білана жилкуватого**. У полі зору налічується 1 метелик, максимально – 2.

Кучерявість листя персика - уражено 15% дерев, у середньому - 2% листя, максимально - 5%, із розвитком хвороби – 3%.

Моніліоз кісточкових виявлений на абрикосі, вишні, черешні. Уражено у середньому 15% дерев та 3% молодих пагонів із розвитком хвороби -3%.

Борошнисту роса на яблуні виявлено на 15% дерев, уражено у середньому 2% листя, максимально - 5%, із розвитком хвороби – 3%.

Прояви **парші яблуні** виявлено на 10% дерев. У середньому уражено 2% листя, максимально – 4, розвиток хвороби – 2%.

Прояви **парші груші** виявлено на 15% дерев. У середньому уражено 2% листя, максимально – 5, розвиток хвороби – 2%.

Плодову гниль на черешні виявлено на 10% дерев, у середньому уражено 2% плодів, максимально – 5%. Розвиток хвороби - 3%.

Кокомікозом уражено 4% дерев черешні, у середньому - 3% листя, максимально - 5%. Розвиток хвороби – 2%.

У виноградниках продовжують шкодити гусениці ***гронової листокрутки і кліщі (павутинний, виноградний зудень)***.

Виноградний зудень заселив до 15% обстежених площ і до 5% кущів та 1-10% листя, чисельність становить 1, максимально – 3 екз./кущ, особливо у приватному секторі.

Продовжується літ, яйцекладка, відродження та живлення гусениць ***гронової листокрутки*** другого покоління.

Мілдью уражено 1-2% кущів, 2-3% листків за розвитку хвороби 0,5%.

Відмічено початок розвитку ***оїдіума***. Хворобою уражено до 1–2%, кущів, 1–3% листя, 1-3% грон.